

N:o 54.

Ank. till Riksd. kansli den 27 april 1897, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändringar i lagarne om aktiebolag och om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet den 28 juni 1895.

Lagutskottet har till behandling fått emottaga en af herr *Tillberg* inom Första Kammaren väckt motion, n:o 41, af följande lydelse:

»Uti 10 § af firmalagen den 13 juli 1887 finnes införd bestämmelsen, att »ej må någon i sin firma obehörigen intaga annans namn eller namnet å annans fasta egendom».

Ehuru denna bestämmelse torde böra tillämpas jemväl å aktiebolag, meddelades i lagen om aktiebolag den 28 juni 1895 härom icke något stadgande. Ej heller stadgades i lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet af sistnämnda dag förbud för förening att i firman obehörigen intaga namnet å annans fasta egendom.

Då allt fog finnes därför, att ifrågavarande författningar i berörda afseende bringas i så nära öfverensstämmelse med hvarandra som möjligt, får jag vördsamt föreslå Riksdagen att för sin del besluta:

att i aktiebolags firma ej må obehörigen intagas annans namn eller namnet å annans fasta egendom; och

att i firman för dylik förening ej må obehörigen intagas namnet å annans fasta egendom.»

Uti aktiebolagslagen stadgas vidare, att prokurist för aktiebolag icke må antagas.

Då ett utveckladt näringslif icke torde medgifva undvarandet af prokurister för aktiebolagen — i hvilket afseende jag tillåter mig såsom vittnesbörd åberopa lagstiftningen hos våra största kulturländer — får jag vördsamt hemställa till Riksdagen

att för sin del besluta sådan ändring i aktiebolagslagen, att prokurist för aktiebolag må af dess styrelse antagas, derest styrelsen dertill erhållit bolagsstämmans bemyndigande.

Förbudet att obehörigen i firma intaga annans namn eller namnet å annans fasta egendom gälde, innan den nya lagen om aktiebolag trädde i kraft, äfven aktiebolag. Om förbudet icke iakttogs, egde registreringsmyndigheten sålunda vägra registrering af ett aktiebolag, ehuru aktiebolagets firma blifvit bestämd uti en af Kongl. Maj:t fastställd bolagsordning.

Någon dylik registreringsvägran torde dock icke hafva förekommit af det skälet, att Kongl. Maj:t icke fastställt någon bolagsordning, utan att sökandena visat, att de egt behörighet att i firman intaga deri användt person- eller egendomsnamn.

För registreringsskyldiga föreningar gälde enligt firmalagens § 9 mom. 4 ett bestämdt förbud att i firman använda personnamn, och enligt § 10 af samma lag egde sådan förening icke utan behörigt tillstånd i sin firma intaga namnet å annans fasta egendom.

Uti de nya, den 28 juni 1895 utfärdade lagarna angående aktiebolag och registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet meddelas särskilda föreskrifter rörande firma och registrering, men, såsom motionären öförmålt, skedde icke beträffande aktiebolag någon tillämpning af ofvan anförda generala regel i § 10 firmalagen, och, hvad registrerade föreningar angår, stadgades endast, att firman icke får innehålla personnamn.

Då missförhållanden onekligen kunna uppstå till följd af den aktiebolag och registreringsskyldiga föreningar nu medgifna friheten uti ifrågavarande afseenden, samt de skäl, som betinga stadgandet, att ingen må i sin firma obehörigen intaga annans namn eller namnet å annans fasta egendom, äfven äro tillämpliga på aktiebolag och nämnda föreningar, anser utskottet de af motionären föreslagna tilläggen till aktiebolagslagen och lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet vara välbetänkta. Motionären har emellertid icke föreslagit någon bestämd formulering af de stadganden han uti ofvanberörda hänseende ifrågasatt, vid hvilket förhållande utskottet anser Riksdagen för närvarande böra inskränka sig till att hos Kongl. Maj:t anhålla om framläggande af förslag till erforderliga lagbestämmelser i ämnet.

Hvad åter angår motionärens förslag om lagändring i syfte att prokurist för aktiebolag måtte få af dess styrelse antagas, kan utskottet icke dela motionärens åsigt om behovet af en sådan lagändring. Vål är det utskottet bekant, att inom flera andra länder antagande af prokurist för aktiebolag är medgifvet, och att detta medgifvande i ganska stor utsträckning begagnas, men förhållandena inom vårt land äro väsentligen olika.

Uti motiven till aktiebolagslagen yttras beträffande bestämmelsen i 44 § att prokurist icke må för aktiebolag antagas: »Då styrelsen är vald för att handhafva bolagets angelägenheter, synes den ej böra få undandraga sig sina åligganden genom att antaga prokurist; ej heller lärer något behof förefinnas för bolaget att, vid sidan af den för handhafvande af bolagets angelägenheter utsedda styrelsen, meddela prokurafullmakt». Dessa skäl synas utskottet ännu ega full tillämplighet. Ett medgifvande för styrelsen att antaga prokurist skulle göra det möjligt för personer att låta välja sig till styrelseledamöter i en mängd aktiebolag för att i dem alla uppbära arfvode men öfverlemna skötandet af största delen af bolagens angelägenheter åt prokurister.

Derest till följd af omfattningen af ett aktiebolags verksamhet eller af annan orsak flere personer å skilda ställen och orter behöfva finnas, som ega befogenhet att teckna bolagets firma, kan bolaget vid styrelsens sammansättning taga hänsyn härtill. Dessutom har styrelsen enligt aktiebolagslagen rätt att vid behof meddela fullmakt för personer att å bolagets vägnar föra talan och teckna dess firma på grund af fullmakt, som naturligtvis jemväl kan vara generel.

Af hvad utskottet sålunda anfört, föranlåtes utskottet hemställa,

1) att Riksdagen med anledning af herr Tillbergs ifrågasvarande motion måtte i skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhålla om framläggande för Riksdagen af förslag till lagbestämmelser derom, att i aktiebolags firma ej må obehörigen intagas annans namn eller namnet å annans fasta egendom, och att i firma för registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet ej må obehörigen intagas namnet å annans fasta egendom; samt

2) att motionen i öfrigt icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 27 april 1897.

På lagutskottet vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herrar *Hasselrot* och *Berlin*, hvilka ansett utskottet hafva bort tillstyrka Riksdagen att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om framläggande jemväl af förslag till sådan ändring af § 44 i lagen om aktiebolag den 28 juni 1895, att prokurist för aktiebolag må af dess styrelse antagas, derest styrelsen dertill erhållit bolagsstämmans bemyndigande.

Herrar *Rudebeck* och *G. Anderson* hafva begärt få antecknadt att de icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
